

6. Personalet; barnehagens viktigste ressurs

Fra Rammeplanen:

Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse

Bemanningsnormen for barnehager stiller krav om at barnehagen har en bemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under tre år og én ansatt per seks barn over tre år.

Pedagognormen innebærer at det skal være minst én pedagogisk leder per 7 barn under tre år og minst én pedagogisk leder per 14 barn over tre år.

Personalet i Kragerøbarnehagene består av:

- Barnehagelærere som jobber som barnehageleder, pedagogisk leder eller pedagog
- Barne- og ungdomsarbeidere
- Erfarne assistenter
- Spesialpedagoger, barnevernspedagog eller vernepleier ansatt i et støttepedagogteam som jobber med enkelt barn eller mindre grupper av barn ute i barnehagene

Alle ansatte er forpliktet til å følge Barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Når foresatte leverer barnet sitt i barnehagen skal de være sikre på at de møter mennesker med genuin interesse for å skape en kvalitativ god barnehage og som bidrar til at barnehagedagene fylles med en god blanding av lek, læring, moro og samvær. Når personale gir omsorg, nærhet og støtte, kan barnet føle trygghet og få tillit til at barnehagen er et godt sted å være. Barn som er trygge og får nok omsorg, utvikler seg og lærer lettere på alle områder!

Forventningene til voksenadferden, og hvordan de skal møte barna er store! Det er de færreste som kan oppfylle alle forventningene og kravene hele tiden. Men det er et mål at ingen skal jobbe i våre barnehager uten at de ofte dekker noen av punktene. Fordelen i barnehagen er at det er flere som jobber sammen og utfyller hverandre. Så på en avdeling der det for eksempel jobber 3 sammen kan man forvente at alle punktene er på plass!

Rammeplanen er helt tydelig i forhold til de ansattes ansvar for å tilrettelegge for etisk refleksjon:

Personalet har som rollemodeller et særlig ansvar for at barnehagens verdigrunnlag etterleves i praksis. Refleksjoner over egne verdier og handlinger skal inngå i personalets pedagogiske drøftinger. Barnehagen må systematisk vurdere om egen praksis og barnehagens kultur bidrar til å fremme verdiene som skal ligge til grunn for barnehagens virksomhet.

Kragerøbarnehagene har fokus på:

- Barnehagene har et kompetent personale med høy faglig forståelse og kunnskap om barn og barnehage.
- Personalet gir god omsorg, trygghet og utviklingsmuligheter ved å:
 - o Være anerkjennende
 - o Være lydhøre
 - o Vise nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill
 - o Møte barn på en omsorgsfull måte
 - o Være ansvarsbevisste, nærværende og engasjerte i barnets trivsel og utvikling
 - o Ha fokus på barns omsorg for hverandre
 - o Ville bygge en god relasjon til alle barn

Kragerøbarnehagens pedagogiske plan 2021 – 2026
6. Personalet

I forbindelse med Kragerø kommunes modell for Tidlig og Tverrfaglig Innsats (TIK modellen), er det utarbeidet noen prinsipper som gjelder alle som jobber med barn og unge.
Dette kaller vi «**Den grønne ramma**».

Den grønne ramma inneholder det som gjør at:

- De ansatte observerer tidlig endring i utvikling, adferd eller trivsel hos barn i deres nærhet
- De ansatte forstår at deres egen voksenadferd har innvirkning på barnets trivsel og utvikling
- De ansatte møter barn med forståelse for at deres trivsel, lærings- og utviklingsmuligheter henger sammen med det leke- og læringsmiljøet de oppholder seg i.
- De ansatte møter barn med forståelse for at bak barnets adferds-uttrykk er det et forsøk på mestring.

Være voksne som er så nær som mulig..

- «Prøv å se det jeg ser.»
- «Prøv å føle det jeg føler»
- «Prøv å høre det jeg hører»
- «Prøv å lukte det jeg lukter»
- «Prøv å kjenne det jeg kjenner»
- «Prøv å være der jeg er»

(Øyvind Aschjem, Redde Små)

Refleksjonsspørsmål den enkelte ansatte skal stille seg:

Hvem er det jeg synliggjør når jeg er på jobb?

- Hvem er det som får mitt gode blikk, mitt smil og min vennlighet?
- Hvilke barn på min avdeling får mange gode ansikter fra voksne i løpet av en dag?
- Hvilke barn er det som stadig opplever at voksne går forbi, overser eller stadig får irriterte ansikter?

Personalets tips til seg selv (fra planleggingsdagen januar 2021):

- Være tilstedeværende og aktive voksne gjennom hele dagen
- Gripe inn ved uønska adferd
- Ha fokus på voksenrollen
- Være gode rollemodeller
- Anerkjenne følelser og gi emosjonell bekreftelse
- Forstå og kjenne til at barn er ulike, har ulike forutsetninger med seg i barnehagen
- Fremheve gode egenskaper hos barnet
- Jobbe med relasjoner
- Gi nærhet og omsorg
- Se hvert enkelt barn
- Styrke relasjonsbånd

Voksne har en enorm definisjonsmakt, som vi må være bevisst. Hvordan definerer og omtaler vi barn? Hvem er det som får mitt gode blikk? Mitt smil? Min vennlighet? Hvilke barn på min avdeling får mange gode ansikter fra voksne i løpet av en dag? Og hvem får ikke?

Voksne lekker adferd hele tiden, bevisst og ubevisst. Det er stor sannsynlighet for at den voksne som har negative holdninger til barn som viser utagerende adferd, vil røpe seg gjennom sin adferd og oppførsel. Utålmodige hender, litt skarp i stemmen eller gjentatte sukk. Dette er noe barn kjenner, merker og snapper opp. Istedenfor mange korreksjoner, må vi gi barna andre verktøy. Den voksne må modellere og vise fysisk.

Alle barn trenger din empati, ømhet og vilje til å gi omsorg. Når du møter barn du ikke forstår, må du utvide ditt eget omsorgsrepertoar!

Inspirasjon fra Ingrid Lund

Om anerkjennelse:

Vi trenger alle anerkjennelse, enten vi er 2 eller 58 år!

Den store forskjellen på å være barn og voksen i denne sammenhengen, er at voksne står i en helt annen maktposisjon idet de formidler anerkjennelsen enn det barn gjør. Barn blir seg selv i møte med de voksnes anerkjennelse. Det er slik de vokser og får styrket sitt selvbilde helt fra starten av.

Voksne er også avhengig av andres anerkjennelse, men har en annen posisjon som ikke gjør dem så sårbare som barn er i forhold til voksnes klokskap eller krenkelse. Noen blander anerkjennelse med det å dulle med, være enig i, glatte over og jatte med. Men det har ikke noe med anerkjennelse å gjøre. Når en ansatt i barnehagen møter barnets ivrige historie med smil og oppmuntrende spørsmål, da ligger anerkjennelsens kunst i hvordan den voksne tar imot det som blir formidlet med sensitivitet og åpenhet. Det handler om hvordan vedkommende klarer å sette seg selv til side for en liten stund og åpne opp for barnets perspektiv.

Gjennom en anerkjennende væremåte glatter vi ikke over, bagatelliserer vi ikke, latterliggjør vi ikke og ignorerer ikke – men vi tar barnets opplevelse på alvor. Anerkjennelse handler om tilstedeværelse i øyeblikket, der vi gjennom alt fra ordene vi sier, smilet vi sender eller det lyttende øret vi gir til store og små hendelser, viser at vi er interessert i den andre gjennom vår evne og vilje til å være sosialt sensitive. Barn kjenner det og voksne kjenner det. Da blir ansvarsfraskrivelse og venstrehåndsløsninger ikke en del av vårt repertoar i hverdagen i barnehagen. For gjennom den anerkjennende væremåten, kan de store ordene fra Rammeplanen knyttet til etikk som respekt, likeverd og nestekjærlighet bli levende.

Ingrid Lund

I Kragerøbarnehagene er det et mål å styrke personalets evne og mulighet til å utvikle sin voksenadferd slik at denne harmonerer med det som er beskrevet som «autoritative» voksne.

Den autoritative voksenstilen innebærer en kombinasjon mellom innlevelse fra varme voksne og tydelige grenser som den beste tilnærmingen pedagoger og ansatte i barnehager og skoler kan ha i møte med barn. Begrepet «autoritativ» er hentet fra Baumrinds forskning knyttet til ulike foreldrestiler. Ved at de voksne anstrenger seg for å leve seg inn i barnas frustrasjoner, ønsker, behov og utfordringer og viser dem omsorg, vil barna kjenne at de blir møtt og hørt. De voksne støtter også opp under barnas autonomi (medvirkning og handlefrihet). Dette danner et godt grunnlag for relasjonsbygging med barnet. Da vil de også være mer mottagelige for tydelige grenser fra aktive voksne. Den autoritative voksenstilen kan derfor brukes som et verktøy i all pedagogisk sammenheng. Ett kjennetegn i denne måten å arbeide på er at relasjonen mellom barnet og den voksne er en grunnstein for alt annet arbeid. (Fra læringsmiljøsenderet)